

**PPKE BTK Angol-Amerikai Intézet Angol Nyelvpedagógiai és
Fordítástudományi Tanszék**

**TÁJÉKOZTATÓ A SZAKDOLGOZATRÓL
FORDÍTÓ ÉS TOLMÁCS MESTERSZAK**

1. A szakdolgozat leadása

A képzés végén a hallgatóknak szakdolgozatot kell benyújtaniuk az őszi félévben november 15-éig, a tavaszi félévben április 15-éig, mégpedig egy elektronikus változatot (Neptun-rendszerbe feltöltve) és egy nyomtatott példányt (ezt a záróvizsgán visszakapják). Ennek előfeltétele a témavezető és a szakfelelős aláírásával a Tanulmányi Osztálynak benyújtott, érvényes szakdolgozati címbejelentő. (A szakdolgozati címbejelentő leadásának határideje az őszi félévben október 1., a tavaszi félévben március 1.)

2. Formai követelmények

A szakdolgozat számítógéppel írt munka (a nyomtatott példányoknál csak a lap egyik oldalára nyomtatva).

Terjedelme: kb. 80-120 ezer leütés

Margó: a lap bal oldalán 3,5 cm, jobb oldalán 2,5 cm

Betűtípus: bármilyen **san serif** betűtípus (kivéve a Sans Forgeticát, pl. Arial, Calibri, Liberation, Verdana)

Betűméret: 12-es

Sorköz: másfeles

Igazítás: sorkizárt

Oldalszámozás: oldalszámozás a Bevezetés fejezet oldalán kezdődik az addigi lapszámoknak megfelelően, tehát kb. a 3. vagy 4. oldal, onnantól folyamatos; az oldalszám elhelyezése a lap alján (élőláb; jobbra vagy középen)

Táblázatok, ábrák: minden ábrának, táblázatnak legyen címe, ami utal arra, hogy milyen adatot tartalmaz, ill. mit ábrázol (betűméret: 11-es, előtte 18 pt-os térköz); amennyiben nem általunk készített táblázatról, ábráról van szó, hivatkozás a szokott módon (vezetéknév évszám: oldalszám), forráshely feltüntetése az irodalomjegyzékben; az ábrákat, táblázatokat sorszámozzuk, a sorszámozás folyamatos az egész dolgozatban.

Hivatkozás: az idézetek forrására kötelező hivatkozni (akár szó szerinti, akár tartalmi idézésről van szó); a hivatkozott művek mindegyikét fel kell sorolni az irodalomjegyzékben. A hivatkozás formátuma kötelezően a **Chicago**, ami a *Target*, a fordítástudomány időben és rangban első folyóiratának választott hivatkozási formája (ld.

<https://www.chicagomanualofstyle.org/home.html>).

3. Belső címloldal:

PÁZMÁNY PÉTER KATOLIKUS EGYETEM
BÖLCSÉSZET- és TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KAR
ANGOL-AMERIKAI INTÉZET

SAKDOLGOZAT CÍME ANGOLUL ÉS MAGYARUL

KÉSZÍTETTE:

NÉV

FORDÍTÓ ÉS TOLMÁCS MESTERSZAK

FORDÍTÓ/TOLMÁCS SPECIALIZÁCIÓ

ANGOL/OLASZ-ANGOL/FRANCIA//NÉMET/OLASZ/SPANYOL NYELV

TÉMAVEZETŐ:

NÉV

BEOSZTÁS

Budapest, évszám

4. Köv. oldal: Kétnyelvű plágiumnyilatkozat

5. A szakdolgozat további részei

A VERZIÓ

Egy fordítási, tolmácsolási vagy fordítástudományi kérdés vizsgálata magyar, esetleg első idegen nyelven¹

Terjedelem: kb. 80-120 ezer n

1. **Bevezetés:** A szakdolgozat céljának, témakörének, felépítésének, módszertanának rövid ismertetése, indoklása. A fordítástudományi, fordítási, tolmácsolási kérdés rövid bemutatása, jelentőségének ismertetése. A szakdolgozat felépítésének indoklása. A vizsgálat során alkalmazott hipotézis(ek) és módszerek, várható eredmény és/vagy következtetés, annak alkalmazhatósága szélesebb körben.

2. **Értekezés:** a kérdés tudományos vizsgálata, fejezetekre/alfejezetekre/részekre osztva a bevezetésben leírt szerkezetnek megfelelően (elméleti háttér, kontextus, módszertan, megválaszolandó kérdés(ek), hipotézis(ek), a vizsgálat bemutatása, kudarcok és eredmények, válaszok, felmerülő további kérdések).

3. **Konklúzió:** eredmény, következtetés, összegzés, felhasználási javaslat, további kutatási irány kijelölése

¹ Egyes esetekben, például akkor, ha a hallgató a későbbiekben doktori tanulmányokat kíván folytatni, indokolt lehet a szakdolgozat idegen nyelven történő elkészítése.

4. **Irodalomjegyzék:** Az irodalomjegyzékben szerepeljen minden forrás, hiszen a dolgozat fejezeteiben megjelölt hivatkozások a hitelesség bizonyítékai, ugyanakkor bővebb tájékozódás forrásai is az olvasó (konzulens, érdeklődő) számára. Csak a szövegben, illetve a szövegközi hivatkozásokban megemlített munkákat sorolja fel (ábécé sorrendben, vezetéknev álljon elől, titulusok nélkül)! Internetes forrás megadásakor a pontos linket másolja be (ne csak a fő oldal címét, szögletes zárójelben szerepeljen a letöltés dátuma)!

5. **Függelék(ek)**

B VERZIÓ

Egy szabadon választott szakszöveg magyarra ültetése Fordítás első vagy második idegen nyelvről magyarra

A szakdolgozatnak ez a része egy öt évnél nem régebbi, kb. 40-60 000 n terjedelmű idegen nyelvű szakszöveg fordítása magyarra fordítómémória (pl. Trados SDL, Memsources, MemoQ stb.) használatával bármilyen bölcsészeti- vagy társadalomtudományi, gazdasági, környezetvédelmi, európai uniós, esetleg ezektől eltérő témakörben. A fordításon kívül tartalmaznia kell egy legalább 40 000 n terjedelmű, magyar nyelvű, szabadon választott fordításelmélet(ek)re alapozott, a fordításhoz kapcsolódó értekezést. A dolgozathoz csatolni kell egy kétnyelvű szójegyzéket az adott témában fontos terminológiának ítélt szavakból (30-50). A terminológia összeállításánál a jelöltnek fel kell tüntetnie, hogy pontosan hol nézett utána a keresett szónak vagy kifejezésnek, milyen forrást használt, s ezt szükség esetén meg is kell indokolja.

A bevezetés előtti oldalon az alábbi adatokat tüntessék fel:

A forrásnyelvi szöveg

Szerző(k):

Cím:

Megjelenés helye és ideje:

Nyelv: angol/francia/német/olasz/spanyol

Szöveg hossza: karakter

A célnyelvi szöveg

Cím:

Fordítás hossza: karakter

Fordítás elkészítésének időtartama: ... nap ... óra ... perc

Fordításhoz használt segédeszközök: ... (CAT, online és/vagy nyomtatott szótárak, terminológiai és egyéb adatbázisok stb.)

A szakdolgozat felépítése

Tartalomjegyzék: A fejezetek, alfejezetek (esetleg ezen belüli pontok) címét és pontos oldalszámát kell feltüntetni, ennek egyeznie kell a

dolgozatban megtalálható címekkel és oldalszámokkal. (Szövegszerkesztő tartalomjegyzék készítője: ún. mezőutasítás.)

1. **Bevezetés:** A szakszöveg céljának, témakörének rövid ismertetése. A szövegválasztás indoklása. A szöveg megjelenési körülményeinek, szöveggörnyezetének, típusának bemutatása. Mi a szöveg célja? A szöveg főbb gondolatainak, gondolatmenetének, a benne rejlő nehézségeknek rövid összefoglalása. A szerző rövid bemutatása. Az elképzelt megbízó leírása (a fordítás célja, elképzelt célcsoportja). A választott fordítási stratégia ismertetése.

2. **A fordítás:** Idegen nyelvről magyarra (40-60 ezer n)

3. **Értekezés** (legalább 40 ezer n)

Az értekezésnek tartalmaznia kell, hogy a fordító milyen fordításelmélet alapján alakította ki fordítási stratégiáját, mi okozott nehézséget a szövegben, hogyan próbálta megoldani a fordítás során felmerülő problémákat, milyen technikai eszközöket használt a fordítás során, a fordítás értelmezése és értékelése szempontjából minden releváns információt. Az értekezést magyar nyelven kell megírni.

4. **Szójegyzék:** A fordítás szempontjából fontosnak ítélt szavak, kifejezések gyűjteménye, a források feltüntetésével. 30-50 terminus összehasonlító feldolgozása, hivatkozott példákkal az egyes jelentésekre definícióval és forrásmegjelöléssel (ismétlődő forrás megjelölése rövidíthető). - A forrásnyelvi szövegben szereplő szó, kifejezés kiemelten és mondatba ágyazottan + Célnyelvi megfelelő + Kontextus + forrás

5. **Összefoglalás:** A szakdolgozatot összefoglalás zárja.

6. **Irodalomjegyzék:** Az irodalomjegyzékben szerepeljen minden forrás, hiszen a dolgozat fejezeteiben megjelölt hivatkozások a hitelesség bizonyítékai, ugyanakkor bővebb tájékozódás forrásai is az olvasó (konzulens, érdeklődő) számára. Csak a szövegben, illetve a szöveggörnyezetben hivatkozásokban megemlített munkákat sorolja fel (ábécé sorrendben, vezetéknev álljon elől, titulusok nélkül). Internetes forrás megadásakor a pontos linket másolja be, ne csak a fő oldal címét, s szögletes zárójelben szerepeljen a letöltés dátuma.

7. **Függelék(ek):** A forrásnyelvi szöveg, ill. további mellékletek (pl. szerzői hozzájárulás a fordításhoz) helye.

C VERZIÓ

Egy klasszikus fordítástudományi² szöveg magyarra fordítása első idegen nyelvről

1. **Fordítás első idegen nyelvről** A szakdolgozatnak ez a része egy klasszikus, kb. 40-60 000 n terjedelmű első idegen nyelvű fordítás-vagy tolmácsolástudományi szakszöveg fordítása magyarra

² A fordítástudomány a legtágabb értelemben értendő, tehát magában foglalja a tolmácsolástudományt is.

fordítómemória (pl. Trados SDL, Memsource, MemoQ stb.) használatával. A fordításon kívül tartalmaznia kell egy legalább 40 000 n, szabadon választott fordítás- és/vagy tolmácsoláselméletre alapozott értekezést a fordításról. A dolgozathoz csatolni kell egy kétnyelvű szójegyzéket az adott témából fontos terminológiának ítélt szavakból (30-40). A terminológia összeállításánál a jelöltnek fel kell tüntetni, hogy pontosan hol nézett utána a keresett szónak vagy kifejezésnek, milyen forrást használt.

2. 2. A szakdolgozat felépítése

3. **Tartalomjegyzék** A fejezetek, alfejezetek (esetleg ezen belüli pontok) címét és pontos oldalszámát kell feltüntetni, ennek egyeznie kell a dolgozatban megtalálható címekkel és oldalszámokkal. (Szövegszerkesztő tartalomjegyzék készítője: ún. mezőutasítás.)

4. **1. Bevezetés** A szakszöveg fordítás- és/vagy tolmácsolástudományi jelentőségének rövid ismertetése, a szövegválasztás indoklása. A szöveg megjelenési körülményeinek, szövegkörnyezetének, típusának bemutatása. A szöveg főbb gondolatainak, gondolatmenetének, a benne rejlő nehézségeknek rövid összefoglalása. A szerző és a szöveg megjelenésének, utóéletének rövid bemutatása. Az elképzelt megbízó leírása (a fordítás célja, elképzelt célcsoportja). A választott fordítási stratégia ismertetése.

2. A fordítás Első idegen nyelvről magyarra (40-60 ezer n)

3. Értekezés (legalább 40 ezer n) Az értekezésnek tartalmaznia kell, hogy a fordító milyen fordítás- és/vagy tolmácsoláselmélet alapján alakította ki fordítási stratégiáját, mi okozott nehézséget a szövegben, hogyan próbálta megoldani a fordítás során felmerülő problémákat, milyen technikai eszközöket használt a fordítás során, a fordítás értelmezése és értékelése szempontjából minden releváns információt. Az értekezést magyar nyelven kell megírni.

5. Szójegyzék A fordítás szempontjából fontosnak ítélt fordítás- és tolmácsolástudományi szakszavak, szakkifejezések gyűjteménye, a források feltüntetésével. 30-40 terminus összehasonlító feldolgozása, hivatkozott példákkal az egyes jelentésekre (korpuszok) definícióval és forrásmegjelöléssel (ismétlődő forrás megjelölése rövidíthető). - A forrásnyelvi szövegben szereplő szó, kifejezés kiemelten és mondatba ágyazottan + Célnyelvi megfelelő + Kontextus + forrás

6. Összefoglalás A szakdolgozatot összefoglalás zárja.

7. Irodalomjegyzék Az irodalomjegyzékben szerepeljen minden forrás, hiszen a dolgozat fejezeteiben megjelölt hivatkozások a hitelesség bizonyítékai, ugyanakkor bővebb tájékozódás forrásai is az olvasó (konzulens, érdeklődő) számára. Csak a szövegben, illetve a szövegközi hivatkozásokban megemlített munkákat sorolja fel (ábécé sorrendben, vezetéknev álljon elől, titulusok nélkül). Internetes forrás megadásakor a

pontos linket másolja be, ne csak a fő oldal címét, s szögletes zárójelben szerepeljen a letöltés dátuma.

8. Függelék(ek) A forrásnyelvi szöveg, ill. további mellékletek (pl. szerzői/kiadói hozzájárulás a fordításhoz) helye.

D VERZIÓ

Két szabadon választott szakszöveg magyarra ültetése

A szakdolgozat felépítése

Tartalomjegyzék: A fejezetek, alfejezetek (esetleg ezen belüli pontok) címét és pontos oldalszámát kell feltüntetni, ennek egyeznie kell a dolgozatban megtalálható címekkel és oldalszámokkal. (Szövegszerkesztő tartalomjegyzék készítője: ún. mezőutasítás.)

A szakdolgozat első része

FORDÍTÁS első idegen nyelvről magyarra

A szakdolgozatnak ez a része egy öt évnél nem régebbi, kb. 40 000 n terjedelmű első idegen nyelvű szakszöveg fordítása magyarra fordítómémória (pl. Trados SDL, Memsources, MemoQ stb.) használatával bármilyen bölcsészeti- vagy társadalomtudományi, környezetvédelmi, gazdasági vagy európai uniós témakörben. A fordításon kívül tartalmaznia kell egy legalább 20 000 n szabadon választott fordításelmélet(ek)re alapozott értekezést a fordításról. A dolgozathoz csatolni kell egy kétnyelvű szójegyzéket az adott témából fontos terminológiának ítélt szavakból (30-50). A terminológia összeállításánál a jelöltnek fel kell tüntetnie, hogy pontosan hol nézett utána a keresett szónak vagy kifejezésnek, milyen forrást használt.

A forrásnyelvi szöveg

Szerző(k):

Cím:

Megjelenés helye és ideje:

Nyelv: angol/francia/német/olasz/spanyol

Szöveg hossza: karakter

A célnyelvi szöveg

Cím:

Fordítás hossza: karakter

Fordítás elkészítésének időtartama: ... nap ... óra ... perc

Fordításhoz használt segédeszközök: ... (CAT, online és/vagy nyomtatott szótárak, terminológiai és egyéb adatbázisok stb.)

1. Bevezetés: A szakszöveg céljának, témakörének rövid ismertetése. A szövegválasztás indoklása. A szöveg megjelenési körülményeinek, szövegválasztás indoklása. A szöveg megjelenési körülményeinek, szövegválasztás indoklása. A szöveg megjelenési körülményeinek, szövegválasztás indoklása. Mi a szöveg célja? A szöveg főbb gondolatainak, gondolatmenetének, a benne rejlő nehézségeknek

rövid összefoglalása. A szerző rövid bemutatása. Az elképzelt megbízó leírása (a fordítás célja, elképzelt célcsoportja). A választott fordítási stratégia ismertetése.

2. A fordítás: Angolról/olaszról magyarra (kb. 40 ezer n)

3. Értekezés (legalább 20 ezer n): Az értekezésnek tartalmaznia kell, hogy a fordító milyen fordításelmélet alapján alakította ki fordítási stratégiáját, mi okozott nehézséget a szövegben, hogyan próbálta megoldani a fordítás során felmerülő problémákat, milyen technikai eszközöket használt a fordítás során, a fordítás értelmezése és értékelése szempontjából minden releváns információt. Az értekezést magyar nyelven kell megírni.

4. Szójegyzék: A fordítás szempontjából fontosnak ítélt szavak, kifejezések gyűjteménye, a források feltüntetésével. 40-50 terminus összehasonlító feldolgozása, hivatkozott példákkal az egyes jelentésekre (korpuszok) definícióval és forrásmegjelöléssel (ismétlődő forrás megjelölése rövidíthető). - A forrásnyelvi szövegben szereplő szó, kifejezés kiemelten és mondatba ágyazottan + Célnyelvi megfelelő + Kontextus + forrás

5. Összefoglalás: A szakdolgozatot összefoglalás zárja.

6. Irodalomjegyzék: Az irodalomjegyzékben szerepeljen minden forrás, hiszen a dolgozat fejezeteiben megjelölt hivatkozások a hitelesség bizonyítékai, ugyanakkor bővebb tájékozódás forrásai is az olvasó (konzulens, érdeklődő) számára. Csak a szövegben, illetve a szövegközi hivatkozásokban megemlített munkákat sorolja fel (ábécé sorrendben, vezetéknev álljon elől, titulusok nélkül). Internetes forrás megadásakor a pontos linket másolja be, ne csak a fő oldal címét, s szögletes zárójelben szerepeljen a letöltés dátuma.

7. Függelék(ek): A forrásnyelvi szöveg, ill. további mellékletek (pl. szerzői hozzájárulás a fordításhoz) helye.

A szakdolgozat második része

FORDÍTÁS második idegen nyelvről magyarra

Ez a rész egy öt évnél nem régebbi, kb. 20 000 n terjedelmű szakszöveg fordítását tartalmazza angol, francia, német, olasz, vagy spanyol nyelvről magyarra fordítómemória (pl. Trados SDL, Memsource, MemoQ stb.) használatával bármilyen bölcsészet- vagy társadalomtudományi, környezetvédelmi, gazdasági vagy európai uniós témakörben, valamint egy legalább 20 000 n értekezést a fordításról. A dolgozathoz csatolni kell egy kétnyelvű szójegyzéket az adott témából fontos terminológiának ítélt szavakból.

A forrásnyelvi szöveg

Szerző(k):

Cím:

Megjelenés helye és ideje:

Nyelv: angol/francia/német/olasz/spanyol

Szöveg hossza: karakter

A célnyelvi szöveg

Cím:

Fordítás hossza: karakter

Fordítás elkészítésének időtartama: ... nap ... óra ... perc

Fordításhoz használt segédeszközök: ... (CAT, online és/vagy nyomtatott szótárak, terminológiai és egyéb adatbázisok stb.)

8. Bevezetés: A szakszöveg céljának, témakörének rövid ismertetése. A szövegválasztás indoklása. A szöveg megjelenési körülményeinek, szöveggörnyezetének, típusának bemutatása. Mi a szöveg célja? A szöveg főbb gondolatainak, gondolatmenetének, a benne rejlő nehézségeknek rövid összefoglalása. A szerző rövid bemutatása. Az elképzelt megbízó leírása (a fordítás célja, elképzelt célcsoportja). A választott fordítási stratégia ismertetése.

9. A fordított szöveg: második idegen nyelvről magyarra (kb. 20 000 n)

10. Értekezés (legalább 20 ezer n): Az értekezésnek tartalmaznia kell, hogy a fordító milyen fordításelmélet alapján alakította ki fordítási stratégiáját, mi okozott nehézséget neki a szövegben, hogyan próbálta megoldani a fordítás során felmerülő problémákat, milyen technikai eszközöket használt a fordítás során, a fordítás értelmezése és értékelése szempontjából minden releváns információt. Az értekezést magyar nyelven kell megírni.

11. Szójegyzék: A fordítás szempontjából fontosnak ítélt szavak, kifejezések gyűjteménye, a források feltüntetésével. 20-30 terminus összehasonlító feldolgozása, hivatkozott példákkal az egyes jelentésekre (korpuszok) definícióval és forrásmegjelöléssel (ismétlődő forrás megjelölése rövidíthető). - A forrásnyelvi szövegben szereplő szó, kifejezés kiemelten és mondatba ágyazva + Célnyelvi megfelelő fordított szövegben + Kontextus + forrás

12. Összefoglalás: A szakdolgozatot összefoglalás zárja.

13. Irodalomjegyzék: Az irodalomjegyzékben szerepeljen minden forrás, hiszen a dolgozat fejezeteiben megjelölt hivatkozások a hitelesség bizonyítékai, ugyanakkor bővebb tájékozódás forrásai is az olvasó (konzulens, érdeklődő) számára. Csak a szövegben, illetve a szövegközi hivatkozásokban megemlített munkákat sorolja fel (ábécé sorrendben, vezetéknev álljon elől, titulusok nélkül)! Internetes forrás megadásakor a pontos linket másolja be (ne csak a fő oldal címét, szögletes zárójelben szerepeljen a letöltés dátuma)!

14. Függelék(ek): A forrásnyelvi szöveg, ill. további mellékletek (pl. szerzői hozzájárulás a fordításhoz) helye.

E VERZIÓ

Műfordítás (csak első idegen nyelvről magyarra) – témavezető csakis olyan lehet, aki a Műfordítók Egyesületének vagy a Magyar Írószövetség Műfordító Szakosztályának vagy más hasonló szakmai szervezetnek tagja, maga is gyakorló műfordító!

1. Bevezetés: A szerző és szöveg, a műfaj és kontextus rövid bemutatása, jelentőségének ismertetése, célközönség, kiadó, szerkesztői vélemény (ha van), a szakdolgozat felépítésének indoklása.

2. Műfordítás: 40 000-60 000 n első idegen nyelvről magyarra

3. Értekezés (legalább 40 ezer n): a fordítás kiválasztásában és a fordítási stratégia megalkotásában fontos elméletek és módszerek (elődök) ismertetése, megközelítés, stílusválasztás, előzetes kutatások, alkalmazott szókinccs, felmerülő fordítási problémák és ezek lehetséges megoldása releváns műfordítás-elméletre alapozva

4. Összegzés (legalább 10 ezer n): reflektálás a fordítási folyamatra és magára a fordításra, meglévő és fejlesztendő fordítói kompetenciák, a fordítói kompetenciák fejlődése a szakdolgozat során, tanulságok

5. Irodalomjegyzék: Az irodalomjegyzékben szerepeljen minden forrás, hiszen a dolgozat fejezeteiben megjelölt hivatkozások a hitelesség bizonyítékai, ugyanakkor bővebb tájékozódás forrásai is az olvasó (konzulens, érdeklődő) számára. Csak a szövegben, illetve a szövegközi hivatkozásokban megemlített munkákat sorolja fel (ábécé sorrendben, vezetéknev álljon elől, titulusok nélkül)! Internetes forrás megadásakor a pontos linket másolja be (ne csak a fő oldal címét, szögletes zárójelben szerepeljen a letöltés dátuma)!

6. Függelék(ek): Az eredeti szöveg, valamint a jogtulajdonos engedélyének csatolása kötelező.